

MONOGRÀFIC SARIS núm. 8

SÈRIE SOBRE RECERCA RESPONSABLE

Accions de sensibilització sobre la perspectiva de gènere en el contingut de la recerca

Comunitat Hipàtia

Coordinadores:

Núria Radó-Trilla¹ i Maite Solans-Domènech^{1,2}

¹Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya –
AQuAS

² CIBER en Epidemiologia y Salud Pública, CIBERESP, Spain

Col·laboradores i col·laboradors de la Comunitat de Pràctica Hipàtia d'Alexandria:

Paula Adam (AQuAS), Anna Aguilar (Institut d'Investigació i Innovació Parc Taulí – I3PT), Miriam Álvarez (Vall d'Hebron Institut de Recerca - VHIR), Laia Álvaro (Institut Universitari per a la Recerca a l'Atenció Primària de Salut Jordi Gol i Gurina - IDIAPJGol), Carolina Carmona (Institut de Recerca contra la Leucèmia Josep Carreras - IJC), Ikrame Kaaouass (Institut d'Investigació Sanitària Pere Virgili - IISPV), Anke Kleff (Institut de Bioenginyeria de Catalunya - IBEC), Gemma Llaverias (Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer – IDIBAPS), Alberto López (Institut d'Investigació Sanitària Pere Virgili - IISPV), Álvaro López (Vall d'Hebron Institut de Recerca - VHIR), Helena Mazuelas (Institut de Recerca Germans Trias i Pujol - IGTP), Laura Medina (Institut Universitari per a la Recerca a l'Atenció Primària de Salut Jordi Gol i Gurina - IDIAPJGol), Anna Ribas (Institut d'Investigació Biomèdica de Girona Dr. Josep Trueta – IDIBGI), Sònia Saborit (Institut de Recerca Biomèdica - IRB Barcelona), Carla Serra (Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge – IDIBELL), Meritxell Soria (Institut de Recerca Biomèdica de Lleida- IRBLleida)

Comunitat Hipàtia

Aquest document s'ha elaborat en el marc de l'agenda de treball de la Comunitat de Pràctica Hipàtia (Comunitat Hipàtia). Aquesta comunitat va néixer després de la celebració de la primera Cimera per la Igualtat de Gènere i sexe i Lideratge Femení en ciències biomèdiques i ciències de la salut que es va celebrar a Girona el 22 d'octubre del 2019 amb la participació de les direccions dels centres de recerca biomèdica i recerca en salut de Catalunya. La Comunitat Hipàtia ha impulsat diverses accions amb la coordinació de l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQuAS). AQuAS impulsa des del 2017 un model d'avaluació de la recerca "responsable" o transformador, ja que a partir dels instruments d'avaluació ex-ante, ongoing, ex-post i d'impacte identifica necessitats de transformació i les impulsa amb la participació dels agents clau del sistema (Sistema d'Avaluació de la Recerca en Salut, SARIS). En el cas de la igualtat de gènere i sexe, la Central de Resultats de Recerca i els informes d'avaluació del PERIS ha estat els instruments de retiment de comptes clau que han servit per a la promoció d'accions participatives transformadores.

Agraïments

L'estudi ha comptat amb el suport de la Fundació La Caixa.

Índex

Resum executiu	4
Presentació	5
La sensibilització com a eina de millora	6
Accions de sensibilització per afavorir la inclusió de la perspectiva de gènere	7
Capacitant	7
Compartint i visibilitzant	9
Reconeixent i incentivant	10
Diagnòstic: Barreres per a la incorporació de la perspectiva de gènere	12
Referències	12

Resum executiu

Des del 2020, la Comunitat Hipàtia d'Alexandria ha abordat una agenda orientada a la transformació en aspectes de gènere en la recerca en salut. En aquest sentit, el Grup de Treball sobre *sensibilització per a la inclusió de la perspectiva de gènere en el contingut de la recerca en salut* ha analitzat i discutit les barreres existents i possibles accions per a superar-les. El present monogràfic recull les accions exposades en aquestes sessions, que s'han agrupat en tres grups: accions de capacitat, accions de visibilitat i accions de reconeixement.

Les accions de sensibilització pretenen canviar actituds, comportaments i creences, amb la intenció d'influir-hi positivament per tal d'ajudar a incorporar la perspectiva de gènere en la recerca. Per reforçar la campanya de sensibilització cal emprar una varietat d'enfocaments i canals de comunicació per assegurar-se que el missatge central és rebut i entès per a un públic divers.

Accions per capacitar

1. Curs reglat per a persones investigadores
2. Formació curta per a persones investigadores
3. Formació per a nou personal
4. Curs sobre metodologia de la recerca
5. Curs sobre com incorporar perspectiva de gènere en convocatòries competitives
6. Creació d'una base de dades compartida entre centres de persones expertes
7. Creació d'una base de dades interna de persones expertes
8. Difusió del document amb recomanacions per a la utilització de llenguatge inclusiu
9. Formació i difusió sobre l'Eina per incorporar la perspectiva de gènere/sexe en la recerca

Accions per visibilitzar

1. Campanya de comunicació a les xarxes
2. Campanya gràfica de sensibilització a partir de missatges per correu, cartelleria, vídeos, etc.
3. Canal de difusió públic
4. Activitats amb persones expertes en gènere
5. Jornada/congrés sobre recerca amb perspectiva de gènere
6. Compartir bones pràctiques
7. Xarxa de personal gestor de la recerca i/o persones encarregades de la perspectiva de gènere i igualtat
8. Informar de les convocatòries que avaluen la perspectiva de gènere
9. Retiment de comptes de la Carta d'Hipàtia

Accions per reconèixer

1. Afegir la perspectiva de gènere en la recerca com a ítem per a les avaluacions internes de grups de recerca
2. Premis a la recerca amb perspectiva de gènere
3. Incorporar un capítol sobre recerca sensible al gènere a la memòria anual del centre

Presentació

L'any 2019, l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQuAS) i el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya van impulsar la signatura, per part dels centres i instituts de recerca en salut catalans, de la [Carta de Compromís per a la igualtat de gènere Hipàtia d'Alexandria](#). La Carta incorpora 12 compromisos per avançar cap a la igualtat de gènere com la reducció de la desigualtat salarial, el suport al desenvolupament professional i lideratge femení, la millora de la cultura organitzativa, les mesures per a superar barreres sistèmiques i estereotips, així com el responsable abordatge dels continguts de recerca amb perspectiva de gènere i sexe.

L'adquisició d'aquests compromisos ha fet que els diferents centres i instituts de recerca en salut de Catalunya hagin unit esforços creant una Comunitat de Pràctica (Comunitat Hipàtia) formada per professionals responsables de temes de gènere dels centres o instituts i coordinats per AQuAS. L'avenç cap a una inclusió responsable de la perspectiva de gènere i sexe en el contingut de la recerca ha estat un dels temes prioritaris d'aquesta Comunitat. Principalment, s'ha desenvolupat l'[Eina per incorporar la perspectiva de sexe i gènere en els continguts de recerca](#), dissenyada per guiar a les persones investigadores en la incorporació del sexe o el gènere en els seus estudis. L'Eina s'ha incorporat a les convocatòries de recerca del Pla estratègic PERIS del Departament de Salut.

Tal com s'exposava amb contundència en el seminari web organitzat per AQuAS, [Incorporating the sex and gender perspective in health and biomedical research content](#), dones i homes experimenten diferents patrons de salut i malaltia,

amb diferències en la prevalença, la simptomatologia i la resposta als tractaments o el pronòstic. La manca generalitzada d'abordatge amb perspectiva de gènere i sexe en la recerca comporta que la medicina practicada en persones de gènere divers estigui fonamentada amb menys evidència científica que en els homes (Nature 2010). Les conseqüències d'aquest abordatge insuficient poden portar a un infradiagnòstic o a una incidència d'efectes secundaris no desitjats més gran, a causa de la sobremedicació, a banda 'd'entorpir' l'atenció sanitària, la prevenció i el curs de la malaltia.(Shannon et al 2019)

Per aquests motius, dins de la Comunitat es va crear un grup de treball per analitzar les barreres que impedeixen una major sensibilització i incorporació de la perspectiva de gènere en la recerca, per tal de proposar un seguit d'accions per superar-les. Aquest monogràfic presenta els resultats d'aquest treball. La posada en marxa d'algunes o totes les accions suggerides, acompanyada de la disseminació i potenciació de l'ús de l'Eina, permetrà avançar cap a una ciència més responsable.

Integrar la perspectiva de gènere és un pas, però no l'únic, per apostar per una ciència integradora que tingui en compte tots els estaments de la societat i inclogui la diversitat en l'estudi de la realitat.

Paula Adam

Directora de l'Àrea de Recerca

Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQuAS)

La sensibilització com a eina de millora

La sensibilització envers un tema és promoure la seva visibilitat i credibilitat, informar i capacitar dins d'una comunitat o societat. Les accions de sensibilització pretenen, per tant, **canviar actituds, comportaments i creences**, amb la intenció d'influir positivament en l'assoliment d'un propòsit o objectiu, en aquest cas, la incorporació de la perspectiva de gènere en la recerca.

Les accions de sensibilització tenen com a **objectius**:

- **La presa de consciència**, i el foment d'una comprensió general dels reptes relacionats amb la incorporació de la perspectiva de gènere en la recerca, els beneficis d'incorporar-la i les conseqüències de no fer-ho.

- **Enfortir les capacitats i les habilitats** de les persones per incorporar aquesta perspectiva de gènere en la recerca.
- **Fomentar la comunicació i l'intercanvi** d'informació per millorar la comprensió i l'aprenentatge mutu.

Realitzar accions de sensibilització significa proporcionar informació fiable i accessible (fets bàsics, proves i arguments) i respondre a les diferents necessitats. La credibilitat de qualsevol acció és vital per al seu èxit.

Per reforçar el missatge és aconsellable un programa de sensibilització integrat, que combini diferents canals i accions.

La sensibilització i el desenvolupament de competències poden prendre formes ben diferents i, per això, és important considerar alguns aspectes:

- **A qui van dirigides les accions?** Considerar acuradament qui és el públic objectiu i adaptar i quines són les seves necessitats.
- **Quines mesures de sensibilització s'han d'utilitzar?** La iniciativa de sensibilització més efectiva s'escollirà en funció del context i dels propòsits identificats.
- **Quin és el contingut del missatge?** Assegurar que el contingut del missatge tingui en compte les necessitats del públic objectiu, així com la seva rellevància per a aquests.
- **Què es vol aconseguir amb les accions de sensibilització?** Buscar indicadors i maneres de fer un seguiment dels impactes de les accions.

Una estratègia de campanya de sensibilització eficaç emprarà una **varietat de diferents enfocaments i canals de comunicació** per assegurar-se que el missatge central és rebut i entès per a un públic divers.

Accions de sensibilització per afavorir la inclusió de la perspectiva de gènere

En el present document es presenten **21 accions** per augmentar la sensibilitat de les institucions i de la mateixa comunitat científica i el seu apoderament per incloure la perspectiva de gènere. Les accions han estat categoritzades segons quina és la barrera que volen abordar, tot seguint el diagnòstic realitzat i exclouent la barrera de manca de recursos per tractar-se de factors externs a la institució. Tanmateix, cal evidenciar que algunes d'aquestes accions tenen per objectiu abordar diferents mancances, o poden ser adaptades per posar èmfasi en diversos objectius, de manera que podrien ser categoritzades de manera diferent sense que això desafavorís la missió de cada una d'elles.

Totes les accions han de ser adaptades a cada context i implementades, com a fruit d'una reflexió individual que determini què cal prioritzar en cada institució. Les accions poden ser organitzades en diferents àmbits : tant de manera individual (institució), com amb la unió d' esforços per tal de crear una xarxa de col·laboració que optimitzi esforços i recursos (sistema de recerca en salut de Catalunya). Així, la dinamització de la Comunitat Hipàtia (instituts i centres de recerca signants de la Carta d'Hipàtia) pot ser un element facilitador de la implementació d'aquestes accions.

Capacitant

Formar, elaborar i disseminar eines d'ajuda, i compartir bases de dades amb persones expertes permeten capacitar i ampliar els coneixements en perspectiva de gènere.

Sense un coneixement profund d'allò que és la perspectiva de gènere, com s'incorpora en la recerca i quins beneficis comporta, és difícil aconseguir que la comunitat científica estigui prou sensibilitzada per realitzar canvis metodològics i procedimentals en la seva activitat de recerca diària. És per aquest motiu que les accions presentades a continuació tenen com a objectiu **formar** diferents agents del procés de recerca per conèixer què vol dir perspectiva de gènere, què implica i com s'aborda. També es considera la capacitat a través de la disseminació d'**eines amb recomanacions** que ajuden a guiar-nos en els procediments a seguir i la creació de **bases de dades** amb persones expertes en gènere, i amb la possibilitat de ser compartides.

L'objectiu d'aquestes formacions és capacitar, sensibilitzar i implicar totes les persones que estan involucrades en el procés de recerca: tot començant per la comunitat investigadora, fins al personal de gestió de la recerca, específicament les unitats *pre-award*, per tal d'assessorar la comunitat investigadora en com incorporar la perspectiva de gènere i ser més competitius en convocatòries de recerca..

Formar, elaborar i disseminar eines d'ajuda, i compartir bases de dades amb persones expertes permeten capacitar i ampliar els coneixements en perspectiva de gènere.

Accions de capacitació per incloure la perspectiva de gènere en la recerca en salut

	Acció	Descripció	Objectiu	Destinatari
FORMACIONS	Curs reglat sobre perspectiva de gènere per a investigadors/es	Formació llarga (si pot ser, reglada i acreditada) de caràcter científicotècnic especialitzat sobre com integrar la perspectiva de gènere.	Capacitar personal investigador	Personal investigador dels instituts i centres de recerca
	Formació curta sobre perspectiva de gènere per a investigadors/es	Formació curta (2 h, aprox.) de caràcter científicotècnic especialitzat sobre com integrar la perspectiva de gènere. Oferir sessions específiques de recerca bàsica, clínica i epidemiològica. Aquestes formacions caldria que incloguessin recomanacions sobre com incorporar la perspectiva de gènere en les propostes de recerca.	Capacitar personal investigador	Personal investigador dels instituts i centres de recerca
	Formació en perspectiva de gènere al nou personal dels centres	Formació curta (2 h, aprox.) sobre biaixos i estereotips de gènere i sexe i sobre la importància d'incloure la perspectiva de gènere. Fer la formació obligatòria dins el pla d'acollida dels nous treballadors/es	Capacitar personal investigador nou	Personal investigador nous
	Curs sobre metodologia de la recerca	Formació curta (2 h, aprox.) de caràcter introductor i a la metodologia de la recerca que inclogui perspectiva de gènere com un element imprescindible per a l'excel·lència.	Capacitar personal investigador jove	Estudiants de doctorat
	Curs sobre com incorporar perspectiva de gènere en les propostes de convocatòries competitives	Formació curta (2 h, aprox.) de caràcter estratègic sobre com integrar la perspectiva de gènere en les propostes: què i com s'avalua, què es valora i com demostrar que la recerca incorpora correctament la perspectiva de gènere.	Capacitar personal de gestió dels centres	Oficines pre-award
BASES DE DADES	Creació d'una base de dades compartida entre centres de persones expertes en perspectiva de gènere	Creació d'una base de dades actualitzada de persones expertes en gènere i recerca	Disposar d'eines per oferir formacions, assessoraments o recursos en temes de gènere	Personal gestors o encarregat de les oficines d'Igualtat
	Creació d'una base de dades de persones de l'entitat expertes en perspectiva de gènere	Creació d'una base de dades actualitzada de persones del centre expertes en gènere i sexe, que puguin ser referents per temes de recerca sensible al gènere a qui es pugui compartir dubtes i bones pràctiques	Disposar d'eines per oferir formacions, assessoraments o recursos en temes de gènere	Personal gestor o encarregat de les oficines d'Igualtat
EINES	Difusió del document amb recomanacions per a la utilització de llenguatge inclusiu en recerca de la Comunitat	Document de recomanacions per a la utilització de llenguatge inclusiu en recerca als investigadors/es de la Comunitat Hipàtia) (actualment en procés)	Facilitar recursos al personal investigador per incloure adequadament la perspectiva de gènere	Personal investigador dels instituts i centres de recerca
	Formació i difusió sobre l'Eina per incorporar la perspectiva de sexe i gènere en els continguts de recerca de la Comunitat Hipàtia	Formació sobre l'Eina de la Comunitat Hipàtia amb recomanacions per a la integració perspectiva de gènere i/o sexe al contingut de la recerca	Facilitar recursos al personal investigador per incloure adequadament la perspectiva de gènere	Personal investigador dels instituts i centres de recerca

Compartint i visibilitzant

Donar visibilitat a les problemàtiques que comporta no incorporar correctament la perspectiva de gènere i sensibilitzar de la rellevància de la seva incorporació són accions imprescindibles per aconseguir fer de la perspectiva de gènere un element sine qua non de la recerca, divulgant, incentivant, visibilitzant i compartint experiències.

Les accions de visibilitat inclouen **accions comunicatives i campanyes de divulgació** de la recerca amb perspectiva de gènere en la que es poden fer missatges clau o difondre informació rellevant o bones pràctiques, i així sensibilitzar sobre la importància d'incorporar la perspectiva de gènere en la recerca. En segon lloc, s'inclouen **accions per crear xarxa** entre els diferents

La divulgació, compartir bones pràctiques i la transparència poden motivar i demostrar a la comunitat científica que la recerca amb diversitat és factible i rellevant.

actors que per compartir experiències, dubtes i novetats o **compartir bones pràctiques**, organitzar activitats conjuntes o difondre informació rellevant amb persones que tenen experiència incorporant la perspectiva de gènere. Finalment, cal el compromís de totes les persones implicades a la **comunitat Hipàtia** de retre comptes i afavorir la **transparència** i visibilitzar totes les activitats dutes a terme i les demandes dels principals agents finançadors.

Accions de visibilitat per incloure la perspectiva de gènere i sexe en la recerca en salut

	Acció	Descripció	Objectiu	Destinatari
DIVULGACIÓ	Campanya de comunicació sobre recerca amb perspectiva de gènere a les xarxes	Promoure missatges de gènere i recerca a les xarxes socials (per exemple, en lloc de parlar d'un estudi fet en 10.000 pacients, parlar d'un estudi fet amb 5.000 homes i 5.000 dones). Fer visibles (web, xarxes, etc.) les activitats científiques i iniciatives que integren la perspectiva de gènere, els descobriments/articles/projectes que incorporen la perspectiva de gènere, les col·laboracions en projectes sensibles al gènere; millorar els continguts dels missatges institucionals, promoure el vocabulari interseccional	Divulgar la perspectiva de gènere	Sistema
	Campanya gràfica de sensibilització a partir de missatges per correu, cartelleria, vídeos, etc.	Elaborar material gràfic amb missatges claus per sensibilitzar sobre la importància d'incloure la perspectiva de gènere: cartellera, slides "flash" per correu, vídeos, etc. Podrien ser temàtics i que cada mes s'abordés un tema diferent. Es podrien compartir entre tots els centres	Incentivar la incorporació de la perspectiva de gènere	Personal investigador dels instituts i centres de recerca
	Canal de difusió públic	Crear un canal de difusió públic de recerca sensible al gènere. Estudiar diferents possibilitats: hashtag, portal, grup de LinkedIn, etc.	Incentivar la incorporació de la perspectiva de gènere; Divulgar la perspectiva de gènere en recerca	Personal investigador dels instituts i centres de recerca
XARXA I COMPARTIR	Activitats amb persones expertes en gènere i sexe	Organitzar xerrades, seminaris, visites als grups amb persones expertes de gènere per sensibilitzar sobre la necessitat d'incloure la perspectiva de gènere.	Incentivar la incorporació de la perspectiva de gènere	Personal investigador dels instituts i centres de recerca

Accions de visibilitat per incloure la perspectiva de gènere i sexe en la recerca en salut
 (continuació)

	Acció	Descripció	Objectiu	Destinatari
XARXA I COMPARTIR	Jornada/congrés sobre recerca amb perspectiva de gènere	Jornada anual sobre recerca en salut amb perspectiva de gènere. En la jornada es donarien a conèixer bones pràctiques i s'entregarien premis a la millor recerca amb perspectiva de gènere	Incentivar la incorporació de la perspectiva de gènere	Personal investigador dels instituts i centres de recerca
	Compartir bones pràctiques de perspectiva de gènere	Taula rodona amb investigadors/es que expliquin casos d'èxit, beneficis obtinguts i dificultats: compartir bones pràctiques (poden ser del mateix centre o de fora del centre, però prioritzar externs)	Incentivar la incorporació de la perspectiva de gènere	Personal investigador dels instituts i centres de recerca
	Xarxa de personal gestor de la recerca o persones encarregades de la perspectiva de gènere i igualtat a l'organització (comunitat de pràctica)	Xarxa de personal gestor per compartir coneixements, dubtes, experiències i informació	Afavorir compartir coneixements i la comunicació entre centres	Personal gestor i/o encarregat de les oficines d'Igualtat
TRANSPARÈNCIA	Informar de les convocatòries que avaluen la perspectiva de gènere	Identificar aquelles convocatòries competitives de recerca que incorporen la perspectiva de gènere en la seva avaluació. Informar-ne als investigadors/es	Incentivar la incorporació de la perspectiva de gènere	Personal investigador dels instituts i centres de recerca
	Retiment de comptes de la Carta d'Hipàtia	Visibilitzar anualment les accions fetes des de la Carta d'Hipàtia	Transparència sobre les accions fetes	Sistema

Reconeixent i incentivant

En últim lloc, **incentivar** i incorporar en l'**estratègia de la institució** la incorporació de la perspectiva de gènere en la recerca són accions on es reconeixen les bones pràctiques i les persones que les exerceixen, afavorint així que cada vegada siguin més les persones de la comunitat científica que incorporin el gènere com a part de la seva hipòtesi, estudi i anàlisi dels resultats.

Es plantegen accions de reconeixement que, alhora, també serviran per donar visibilitat als estudis amb perspectiva de gènere i que poden

El reconeixement i l'estratègia de la institució poden ajudar a incentivari a les persones investigadores a incorporar la perspectiva de gènere.

afavorir que les diferents investigadores i investigadors se sentin prou interpel·lats per a modificar la seva recerca per incloure la perspectiva de gènere.

Accions de visibilitat per incloure la perspectiva de gènere i sexe en la recerca en salut

	Acció	Descripció	Objectiu	Destinatari
INCENTRIUS	Afegir la perspectiva de gènere en la recerca dels grups com a ítem per a les avaluacions internes de grups de recerca	Avaluar positivament (un punt extra, per exemple) els grups que facin recerca amb perspectiva de gènere i sexe o lideratge femení en les avaluacions internes. Una altra opció podria ser sancionar aquells grups de recerca que no incorporin la perspectiva de gènere impedit que es puguin presentar a les convocatòries internes o penalitzant-los en l'avaluació	Incentivar la incorporació de la perspectiva de gènere	Direccions
	Premis a la recerca amb perspectiva de gènere	Convocatòria de premis (per ex, creació d'un premi que reconegui "el millor article/proposta/assaig clínic que integra la perspectiva de gènere i sexe"). Incloure diferents categories (tesi, article, etc.) gender-sensitive o gender-transformative. El premi es podria donar a la jornada.	Reconèixer els esforços per incloure la perspectiva de gènere; Incentivar la incorporació de la perspectiva de gènere	Comunitat científica
ESTARTÈGIA	Incorporar capítol sobre gènere en la recerca a la memòria anual del centre	Incloure dades sobre la incorporació de la perspectiva de gènere, bones pràctiques, activitats extra-científiques per promoure la incorporació de la perspectiva de gènere i dades sobre lideratge femení i paritat als grups	Incorporar la perspectiva de gènere i sexe com un objectiu transversal de centre	Direccions

Diagnòstic: Barreres per a la incorporació de la perspectiva de gènere

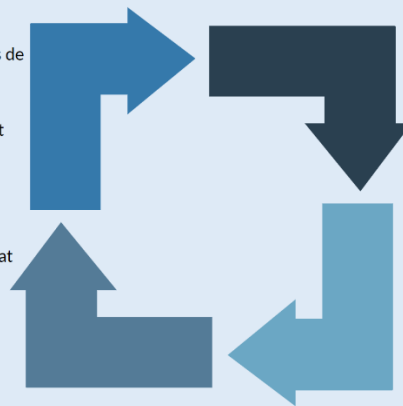
Les diferents barreres detectades en el grup de treball i que dificulten la plena incorporació de la perspectiva de gènere venen determinades per la **manca de formació** en la matèria que deriva en la **invisibilització** de les problemàtiques que comporta i, alhora, en una **falta de reconeixement** per aquells que hi estan sensibilitzats i que té, com a conseqüència, una **manca de recursos** generalitzats per millorar aquest aspecte de la recerca.

MANCA VISIBILITAT

- Manca de visió sobre la necessitat
- Manca d'interès en certes patologies de dones
- Falsa percepció que no és rellevant
- Creure que casuístiques estrictament femenines ho distorsionen
- Creure que homes i dones responen igual a medicació/tractaments/malalties
- Percepció que ja s'ha assolit la igualtat de gènere

MANCA RECONeixEMENT

- Manca de directius des de les direccions
- Manca d'estratègies en l'agenda científica
- Manca d'incentius

MANCA CAPACITACIÓ

- Desconeixement de la matèria
- Manca de formació a les universitats
- Manca de formació a les institucions de recerca
- Manca d'eines d'ajuda
- Falta de consciència sobre el què implica i significa la incorporació de la perspectiva de gènere/sexe

MANCA RECURSOS

- Manca de finançament per a fer recerca en malalties que afecten les dones
- Encariment si s'ha d'incrementar la mostra per incloure suficient diversitat
- Augment del temps si s'ha d'incrementar la mostra per incloure suficient diversitat

Referències

Anònim. Putting gender on the agenda. *Nature*. 2010;465(7299):665. doi: 10.1038/465665a.

AQuAS i Comunitat Hipàtia, 2019. Carta de Compromís per a la igualtat de gènere en els centres de recerca Hipàtia d'Alexandria: <https://aquas.gencat.cat/ca/ambits/recerca-salut/responsable/genere/compromis-igualtat-genere-centres-recerca/>

AQuAS i Comunitat Hipàtia, 2022. Eina per a la incorporació de la perspectiva de gènere i sexe en el contingut de la recerca en salut. <https://aquas.gencat.cat/ca/ambits/recerca-salut/responsable/genere/eina-incorporacio-perspectiva-genere-recerca/>

https://www.youtube.com/watch?v=EktsC_5imo8

AQuAS, 2022. Incorporating the sex and gender perspective in health and biomedical research content https://www.youtube.com/watch?v=EktsC_5imo8

Shannon G, Jansen M, Williams K, Cáceres C, Motta A, Odhiambo A, Eleveld A, Mannell J. Gender equality in science, medicine, and global health: where are we at and why does it matter? *Lancet*. 2019;393(10171):560-569. doi: 10.1016/S0140-6736(18)33135-0.

SISTEMA D'AVALUACIÓ DE LA RECERCA I INNOVACIÓ EN SALUT. SARIS PLA ESTRATÈGIC DE RECERCA I INNOVACIÓ EN SALUT. PERIS 2022-2027

L'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQuAS) és una entitat de dret públic adscrita al Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya que actua al servei de les polítiques públiques. L'AQuAS té la missió de generar coneixement rellevant mitjançant l'avaluació i l'anàlisi de dades per a la presa de decisions amb la finalitat de contribuir a la millora de la salut de la ciutadania i la sostenibilitat del sistema de salut de Catalunya. L'AQuAS és fundador de la International Network of Agencies of Health Technology Assessment (INAHTA) i de la International School on Research Impact Assessment (ISRIA), és corporatiu de la Health Technology Assessment International (HTAi), del CIBER d'Epidemiologia i Salut Pública (CIBERESP), de la Red de Investigación en Servicios Sanitarios en Enfermedades Crónicas (REDISSEC), de la Red de Investigación en Cronicidad, Atención Primaria y Promoción de la Salud (RICAPPS) i és Unitat Associada a INGENIO (CSIC-UPV). L'any 2019 AQuAS va ser reconeguda amb la medalla Josep Trueta al mèrit sanitari per part del Govern de la Generalitat de Catalunya.

Es recomana que aquest document sigui citat de la manera següent: Radó N i Solans-Domènech M (coordinadores) i Comunitat Hipàtia. Accions de sensibilització sobre la perspectiva de gènere en el contingut de la recerca. Monogràfic del SARIS núm 8. Sèrie sobre Recerca Responsable. Barcelona. Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya. Departament de Salut. Generalitat de Catalunya; 2023.

Les persones interessades en aquest document poden adreçar-se a:

Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya.

Roc Boronat, 81-95 (segona planta). 08005 Barcelona

Tel.: 93 551 3888 | Fax: 93 551 7510 | <https://aquas.gencat.cat>

© 2023, Generalitat de Catalunya. Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya

Edita: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya

Primera edició: Barcelona, gener 2023

Correcció: Àrea de comunicació

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional.
La llicència és pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.cat>

Organitzacions participants:

L'estudi ha comptat amb el suport de la Fundació La Caixa

